

19 december 2021

Verschenen op 15 december 2021 op [German Foreign Policy](#) (*)

Nederlandse vertaling door Ander Europa

Met dank voor de toelating tot publicatie

Sinds jaren zijn de NAVO en NAVO-lidstaten Oekraïne aan het bewapenen. Die evolutie zit nu in een stroomversnelling, en Duitsland komt onder toenemende druk om hierin mee te stappen. Robert Habeck (Grünen), de nieuwe Duitse minister van Economische Zaken, pleit daar al langer voor.

Er is steeds meer druk op de Duitse regering om wapenleveranties aan Oekraïne toe te staan. Aanleiding is het feit dat Berlijn een veto uitsprak over de levering van sluipschuttersgeweren van Amerikaanse makelij aan Oekraïne via de NATO Support and Procurement Agency (NSPA). De Oekraïense strijdkrachten worden reeds gemoderniseerd door de NAVO en haar lidstaten. Tot dusver hebben de VS militaire hulp ter waarde van meer dan 2,5 miljard dollar verstrekt, waaronder de levering van honderden Javelin-antitankraketten. Polen en Tsjechië hebben tientallen tweedehands pantserwagens geleverd, Turkije levert Kiev zijn beruchte Bayraktar TB2 drones. Groot-Brittannië is op zijn beurt begonnen met het opwaarderen van Oekraïnes zeestrijdkrachten en wil Oekraïne helpen nieuwe oorlogsschepen aan te schaffen en nieuwe marinebases te bouwen. Via de NSPA zal de NAVO Kiev voorzien van een anti-drone systeem – met de uitdrukkelijke steun van Berlijn. Kiev eist meer en beschuldigt Berlijn ervan verdere wapenleveranties te ‘blokkeren’.

Nachtkijkers, antitankraketten

Sinds Oekraïne sterke banden aanknoopte met het Westen in de nasleep van de putsch van 2014, zijn er herhaaldelijk wapenleveringen en andere militaire steun geweest van diverse NAVO-landen. De VS hebben een prominente rol gespeeld. Sinds 2014 heeft Washington Kiev voor meer dan 2,5 miljard dollar aan militaire steun verleend. Aanvankelijk was dat vooral in de vorm van ‘niet-dodelijke’ uitrusting, volgens informatie van de Congressional Research Service in Washington, waaronder helmen, nachtkijkers, verdedigingsradars en uniformen.[1] In juli 2016 werden 24 AeroVironment RQ-11B Raven surveillance drones aan de lijst toegevoegd. [2] In 2017 begonnen de Verenigde Staten ook met het leveren van uitrusting tegen drones en voor elektronische oorlogsvoering, in 2018 waren het Javelin anti-tankraketten – in eerste instantie 360 stuks – en in september 2021 was er een nieuwe toezegging voor US \$ 60 miljoen aan Javelin raketten en andere apparatuur. Sinds 2015 hebben het Amerikaanse leger, samen met andere geallieerde landen waaronder Groot-Brittannië, geavanceerde training verstrekt aan Oekraïense troepen. Onlangs nog voegde Washington aan zijn gebruikelijke militaire begrotingsrekening een extra bedrag van 300 miljoen dollar toe voor wapentuig bestemd voor Oekraïne.

Pantserwagens, gevechtsdrones

Ook Europese landen nemen deel aan de Oekraïense wapenopbouw. Zoals werd gemeld door het Bonn International Center for Conversion (bicc) had de Tsjechische Republiek 56 tweedehands zelfrijdende kanonnen en 50 tweedehands BMP-1 gepantserde infanterietransportvoertuigen geleverd, om Kiëvs belangrijkste leverancier van zware wapensystemen te worden in de jaren 2016-2020.[3] Tussen 2018 en 2020 ontving Oekraïne 37 BMP-1 en 54 MT-LB gepantserde infanterietransportvoertuigen van buurland Polen, samen met 100 Warmate geleide raketten. Kiev heeft twaalf tweedehands EC72 Super Cougar transporthelikopters besteld bij Frankrijk, minstens drie zijn er al geleverd. Sinds enige tijd levert Turkije met name Bayraktar TB2 drones, een wapen dat onlangs een beslissende rol heeft gespeeld in de oorlogen in Libië en Azerbeidzjan. Officieel heeft Oekraïne 12 Bayraktar TB2 drones ontvangen, sinds 2019. Waarnemers denken echter dat het werkelijke aantal geleverde drones aanzienlijk hoger ligt.[4]

Een bewapeningsprogramma voor de vloot

Intussen zorgt het Verenigd Koninkrijk vooral voor de bewapening van de Oekraïense marine. Oekraïne had al tweedehands patrouilleboten van de VS ontvangen – twee in 2018, nog eens twee in november 2021. Er zijn twintig nieuwe patrouilleboten besteld op de OCEA-werf in Frankrijk; vijf zullen worden geassembleerd in Mykolaiv Oekraïne. In juni heeft Londen een meer omvattende overeenkomst met Kiev gesloten, die niet alleen samenwerking bij de aankoop van nieuwe oorlogsschepen voor de Oekraïense marine omvat. Het VK zal Kiev ook steunen bij de opleiding van Oekraïens marinepersoneel en bij de bouw van nieuwe marinebases.[5] Concreet gaat het om plannen voor de bouw van een marinebasis in Berdiansk, waaraan ook andere Europese landen en de Verenigde Staten zullen deelnemen, de gezamenlijke productie van snelle raketoerlogsschepen en de levering van een modern fregat. Deze maatregelen zijn bedoeld om de Oekraïense regering te helpen bij het verwezenlijken van haar plannen om tegen 2035 een nieuwe marinevloot te bouwen.[6]

NAVO-integratie

Daarnaast levert de NAVO, met name het NAVO Support and Procurement Agency (NSPA) – dat zich tot nu toe vooral bezighield met gewonde Oekraïense soldaten en Kiev ondersteunde met medische apparatuur – nu ook wapentuig. De NSPA voorziet het Oekraïense leger momenteel van een in Litouwen geproduceerd anti-drone systeem dat gebruik maakt van ‘jamming’ om de besturing van drones te verstoren.[7] De leveringstoezegging komt op een moment, dat Kiev steeds meer in de NAVO wordt geïntegreerd, zelfs zonder formeel lidmaatschap. Zo heeft de NAVO haar samenwerking met Oekraïne geïntensiveerd op het gebied van militaire logistiek en communicatie, alsmede op het gebied van cyberoorlogsvoering. Oekraïense ministers mogen ook NAVO-bijeenkomsten bijwonen; zo woonde de

Oekraïense minister van Buitenlandse Zaken Dmytro Kuleba begin deze maand gedeeltes van de meest recente NAVO-bijeenkomst van ministers van Buitenlandse Zaken bij. De levering van scherpshuttersgeweren van Amerikaanse makelij was ook gepland via NSPA. Deze moest volgens berichten echter worden uitgesteld vanwege het veto van Duitsland en dat van een tweede NAVO-land.[8]

“Defensieve wapens”

Dat veto heeft nu een massale campagne ontketend, aangestuurd door de regering in Kiev en sterk transatlantisch georiënteerde krachten in Duitsland. Zij eisen dat Duitsland wapens levert aan Oekraïne. Reeds eind mei had de toenmalige voorzitter van de Duitse Groene Partij, Robert Habeck – thans Duits minister van Economische Zaken – verklaard dat hij graag zou zien dat ‘defensieve wapens’ aan de Oekraïense strijdkrachten zouden worden geleverd.[9] Kiev verhoogt nu de inzet. Afgelopen weekend klaagde de Oekraïense minister van Defensie, Oleksii Reznikov, dat Berlijn “onze toegang tot defensieve wapens blokkeert”, wat “oneerlijk” is.[10] Nu heeft de Oekraïense president Volodymyr Zelensky verklaard dat Berlijn zijn land heeft “belet om leveringen van wapensystemen voor defensie” te ontvangen, wat “onaanvaardbaar” is. De burgemeester van Kiev, Vitali Klitschko, staat er ook op om “militaire steun” te ontvangen. In Duitsland zijn transatlantisch georiënteerde commentatoren begonnen de Duitse regering te beschuldigen van “weigering om bijstand te verlenen” – omdat zij “weigert Oekraïne defensieve wapens te leveren.”[11] De druk om Kiev te blijven bewapenen neemt alsmaar toe...

+++

(*) German-Foreign-Policy.com wordt gerealiseerd door een groep onafhankelijke journalisten en sociale wetenschappers die “permanent de hernieuwde pogingen van Duitsland opvolgen om terug een hoge machtsstatus te verwerven op economisch, militair en politiek vlak.” De meeste artikels zijn zowel in het Duits als het Engels beschikbaar.

[1] Ukraine: Background, Conflict with Russia, and U.S. Policy. Congressional Research Service. Washington, 05.10.2021.

[2], [3] bicc Länderinformation: Ukraine. Bonn, Juli 2021.

[4] Tomas Avenarius: Warum die Türkei Waffen an Kiew verkauft. sueddeutsche.de 07.12.2021.

[5] UK signs agreement to support enhancement of Ukrainian naval capabilities. gov.uk 23.06.2021.

[6] Ajsa Habibic: UK signs deal to back Ukrainian navy. navaltoday.com 17.11.2021.

[7],[8] NATO genehmigt Drohnenabwehrsystem. Frankfurter Allgemeine Zeitung 14.12.2021.

[9] Zie ook [Die Eisbrecher](#).

[10] Selenskyj wirft Deutschland Blockade von Waffenlieferungen vor. faz.net 14.12.2021.

[11] Reinhard Veser: Unterlassene Hilfeleistung. Frankfurter Allgemeine Zeitung 14.12.2021.

Dit delen:

[Facebook](#)

[Twitter](#)